Jornada d'Accessibilitat i Diversitat 2019

totes incloses

Museus i dones en situació de vulnerabilitat

apropa cultura

Amb el suport de: Ajuntament de Barcelona · Generalitat de Catalunya · Diputació Barcelona · Obra Social "la Caixa"

Presentació

Apropa Cultura és una iniciativa que uneix museus, auditoris, festivals i teatres amb les entitats del sector social per a **fer la cultura accessible**.

Compartim un **compromís amb l'educació**, creiem que és el camí per crear vincles entre l'àmbit cultural i social. Per això organitzem jornades i formacions adreçades a professionals d'equipaments culturals per tal de millorar l'experiència de les entitats socials.

Aquesta publicació conté vídeos i documentació elaborats amb motiu de la jornada organitzada en col·laboració amb l'**Ajuntament de Barcelona** que va tenir lloc el dilluns 11 de novembre de 2019 a la Fundació Joan Miró.

Necessitem museus accessibles, igualitaris i inclusius. Museus que treballin des del respecte, la participació i de l'espai comú. Per arribar-hi, és necessari un canvi de mirada: escoltar, compartir i expressar la pluralitat de totes les persones.

En aquesta jornada vàrem escoltar la **diversitat de veus de dones en situació de vulnerabilitat**, comptàrem amb la participació d'entitats socials que treballen amb el col·lectiu així com **professionals de la gestió cultural, l'educació artística, la perspectiva de gènere i dels serveis educatius** de museus.

Va ser una jornada per imaginar un museu obert, flexible, múltiple i, sobretot,
un museu on hi siguem totes incloses.

Claudia Torner, coordinadora de la jornada

Hem escoltat moltes veus de dones que ens han obert la mirada, ens han fet pensar i ens han inspirat. Són aquestes:

- **La veu dels col·lectius de dones vulnerades:** la seva realitat, necessitats i expectatives.
- **La veu acadèmica:** "Las mujeres cambian los museos", conferència de Marian López Fdz. Cao.
- **La veu professional:** "Kit de herramientas para un museo igualitario", a càrrec d'Encarna Lago.
- **La veu dels museus:** projectes inspiradors de col·laboració amb entitats de dones.

No tens temps? Llegeix l'article resum de la jornada:

El museu com a interruptor:
encenem les llums que tothom portem a dintre!
Per Maria José Anía, periodista i experta en accessibilitat

Consultar document

Continguts

1 **Taula rodona:**
Dones en situació de vulnerabilitat
Ruth Capdevila (Servei SARA), Mercè Amor i Fàtima Choudhury (Diàlegs de Dona), Mar Galceran (El Lloc de la Dona), Carmen Arana (Temyque), Cristina García i Silvana González (Acathi).
Pàgina 8

2 **Conferència:**
Las mujeres cambian los museos
Marián López Fernández Cao
Professora d'Educació Artística a la Universidad Complutense de Madrid.
Pàgina 9

3 **Conferència:**
Kit de herramientas para un museo igualitario, sostenible e inclusivo: del patriarcado al feminismo, del 1% al 99%
Encarna Lago, gerenta de la Rede Museística de Lugo.
Pàgina 12

4 **Taula rodona:**
Projectes de Museus i Centres d'Art en col·laboració amb entitats de dones
Eva Cifre (Museu Es Baluard), Montse Quer (Fundació Joan Miró), Carla Rigol i Lola Cañavera (Hèlia Dones), Roser Sanjuan (Centre d'Art la Panera) i Mireia Mayolas (Museu Marítim de Barcelona).
Pàgina 14

totes incloses

Taula rodona:
Dones en situació de vulnerabilitat

Ser dona no és fàcil. Els patrons heretats d'una cultura fortament patriarcal i sexista segueixen ben arrelats en la nostra societat.
Per això ser dona implica desigualtat, discriminació.
Però si a més a més tens una discapacitat, ets una persona migrada, transexual o vius en situació de pobresa, les dificultats augmenten.

Qui va intervenir a la taula rodona?

1. **Persones víctimes de situacions de violència masclista.**
   Ruth Capdevila, Directora del *Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA)* de l'Ajuntament de Barcelona.

2. **Dones migrades.**
   Mercè Amor, coordinadora general del projecte d'acollida, llengua i socialització de l'*Associació Diàlegs de dona*. Fàtima Choudhury, alumna de l'associació i monitora del Casalet infantil.

3. **Dones vinculades a l'exercici de la prostitució.**
   Mar Galceran, coordinadora de projectes de *El lloc de la Dona*.

4. **Dones amb diversitat funcional/discapacitat.**
   Carmen Arana, presidenta de l'associació *Temyque* (Tengo Esclerosis Múltiple y Qué).

5. **Dones trans.**
   Cristina García, treballadora social de l'*Associació Acathi*, Migració, Refugi i LGTBI. Silvana González, voluntària de l'entitat.

Veure el vídeo

Durada del vídeo: 80 minuts

Conferència:
Las mujeres cambian los museos

La cultura no pot ser estàtica. El discurs tradicional ha quedat obsolet. Cal deconstruir-lo per incorporar el coneixement dels grups socials marginals com són les dones en situació de vulnerabilitat.

Marián López Fdz. Cao va explicar què significa aplicar la perspectiva de gènere als museus. Museus que també pertanyin a dones i grups exclosos, fent-los sentir les persones valuoses que són.

Veure el vídeo

Llegir el document

Durada del vídeo: 45 minuts

Marián López Fdz. Cao

Professora d'Educació Artística de la Universidad Complutense de Madrid

> "El museo debe convertirse en un espacio "seguro" que incluya el respeto, la comunicación, el encuentro, la confianza y la escucha de los colectivos que hasta ahora no lo consideraban como propio. Cuando lo hace, se convierte en un espacio de legitimación social que dignifica a la persona y la empodera."

Conferència:

Kit de herramientas del museo sostenible, igualitario e inclusivo: del patriarcado al feminismo, del 1% al 99%

Encarna Lago parla des de l'experiència d'una funcionària que porta 38 anys treballant en el món dels museus, com a vigilant-guia en els inicis i com a gestora des del 1999. És una activista compromesa i convençuda, que transmet passió per la seva feina i remou consciències.

A la conferència ens va encoratjar a passar de la reflexió a l'acció, de creure en el museu com un ens viu i dinàmic, on les persones poden marcar la diferència.

Veure el vídeo

Llegir el document

Durada: 54 minuts

Encarna Lago

Gerenta de la Rede Museística de Lugo

> "El feminismo no excluye a nadie, es inclusivo por definición. Porque cuando se trabaja por la igualdad de las mujeres, se trabaja la diversidad. Diversidad de raza, origen, clase, orientación sexual, o de cualquier otro tipo."

Taula rodona:

Projectes de museus i centres d'art en col·laboració amb entitats de dones

Presentació de diverses activitats, propostes i projectes educatius on s'ha treballat amb dones en situació de vulnerabilitat i s'ha aplicat la perspectiva de gènere.

Qui va intervenir a la taula rodona?

1. **Servei educatiu i Perspectiva de gènere. Es Baluard.**
   Eva Cifré, responsable del servei educatiu de Es Baluard, Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma.
   Llegir el document

2. **Senyes d'identitat. Retrats de dones. Fundació Miró i Hèlia Dones.**
   Montse Quer, responsable d'accessibilitat de la Fundació Joan Miró.
   Carla Rigol, psicòloga de l'associació Hèlia Dones.
   Lola Cañavera, participant del projecte Senyes d'identitat.

3. **Projectes del Centre d'Art La Panera: Vestir i desvestir cossos; La tipografia com a introducció a la lectoescriptura.**
   Roser Sanjuan, responsable del Servei Educatiu del Centre d'Art la Panera.
   Llegir el document

4. **Dona'm la mar. Museu Marítim de Barcelona.**
   Mireia Mayolas, responsable del Servei Educatiu del Museu Marítim.
   Llegir el document

Veure el vídeo

Durada: 58 minuts

Altres publicacions Apropa Cultura

www.issuu.com/apropacultura

Des del 2013, elaborem documentació i vídeos sobre accessibilitat i diversitat:

- Aproximacions als diferents col·lectius socials.
- Eines i recursos en accessibilitat.
- Bones pràctiques internacionals.
- Presentació de projectes i propostes d'equipaments culturals.

I molta més informació pràctica!

apropa cultura
una porta a la inclusió

Vols més informació?

Consulta www.apropacultura.cat

Contacte:

Apropa Cultura
Carrer Lepant 150 | 08013 Barcelona
93 247 93 06 | apropa@apropacultura.cat

Amb el suport de: Ajuntament de Barcelona · Generalitat de Catalunya · Diputació Barcelona · Obra Social "la Caixa"